



## Guía Docente

Datos Identificativos					2023/24
Asignatura (*)	Facenda Pública Española. Sistema Fiscal		Código	611G02031	
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6	
Idioma	Castelán				
Modalidade docente	Presencial				
Prerrequisitos					
Departamento	Economía				
Coordinación	Sieiro Constenla, María Milagros	Correo electrónico	m.sieiro@udc.es		
Profesorado	Campo Villares, Manuel Octavio del Fernández Fernández, Ignacio Sieiro Constenla, María Milagros	Correo electrónico	m.campov@udc.es ignacio.fernandezf@udc.es m.sieiro@udc.es		
Web					
Descrición xeral	<p>Coñecemento xeral do sistema fiscal español, e en particular das figuras centrais do noso sistema tributario.</p> <p>Tras unha introducción dedicada a los conceptos básicos dos impostos e regras tributarias xerais, o obxecto principal é presentar aos alumnos o coñecemento das figuras centrais do sistema tributario, tanto na súa parte teórica e práctica. O imposto sobre a renda terá un impacto, en especial nas áreas implicadas na liquidación fiscal. Na importancia especial do imposto sobre a renda societaria no caso do réxime xeral e certos réximes especiais (pequenas empresas, o leasing, a consolidación fiscal, reestruturación societaria ...). Por último, o IVE será analizado dende a perspectiva das tres operacións tributáveis na mesma.</p>				

## Competencias / Resultados do título

Código	Competencias / Resultados do título
A1	Xestionar e administrar unha empresa ou organización de pequeno tamaño, entendendo a súa ubicación competitiva e institucional e identificando as súas fortalezas e debilidades.
A2	Integrarse en calquera área funcional dunha empresa ou organización mediana ou grande e desempeñar con soltura calquera traballo de xestión nela encomendada.
A3	Valorar a partir dos rexistros relevantes de información a situación e previsible evolución dunha empresa.
A4	Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas de empresas e mercados.
A5	Redactar proxectos de xestión ou de áreas funcionais da empresa.
A6	Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A7	Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A8	Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A9	Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A10	Ler e comunicarse no ámbito profesional nun nivel básico en máis dun idioma, en especial en inglés
A11	Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A12	Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1-Comprender coñecementos na área de estudo que parte da base da educación secundaria general, que apoiándose en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo
B2	CB2-Saber aplicar os coñecementos ao seu traballo dunha forma profesional e posuír as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de traballo
B3	CB3-Saber reunir e interpretar datos relevantes da área de estudo para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4-Transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5-Desenvolver habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía



B6	CG1-Saber desempeñar labores de xestión, asesoramento e avaliación nas organizacións empresariais
B7	CG2-Saber manexar os conceptos e técnicas empregados nas diferentes áreas funcionais da empresa, así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización
B8	CG3-Saber tomar decisións, e, en xeral, asumir tarefas directivas.
B9	CG4-Saber identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, seleccionar e motivar as persoas, tomar decisións en condicións de - incerteza, alcanzar os obxectivos propostos e avaliar resultados
B10	CG5-Respectar os dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, respectar a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Coñecemento dos aspectos gerais do imposto sobre sociedades		B1	
		B2	
		B3	
		B4	
		B5	
		B6	
		B7	
		B8	
		B9	
		B10	
Conocimiento de los incentivos fiscales en el impuesto sobre sociedades		B1	
		B2	
		B3	
		B4	
		B5	
		B6	
		B7	
		B8	
		B9	
		B10	



Estudios de los principales regímenes especiales en el impuesto sobre sociedades		B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9	
Coñecemento dos aspectos generáis do imposto sobre renda		B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	
Determinar la cuota diferencial del impuesto sobre sociedades a partir de diferentes supuestos.	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8
Conocimiento y delimitación de los tres hechos imponibles del IVA.		B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	



Delimitación entre el IVA y el ITP y AJD.		B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	
Calcular la cuota a ingresar o a devolver en el IVA a partir de diferentes supuestos.	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8
Conocimiento y delimitación de los tres hechos imponibles del IVA.		B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	
Conocer la integración entre el Impuesto sobre Sociedades y el IRPF.		B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	



Determinar la cuota diferencial del IRPF a partir de diferentes supuestos.	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B10	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8
Aclarar os puntos de conexión do imposto sobre a renda		B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10	
Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.  Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.  Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.  Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.  Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C1 C2 C3

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema I. Introducción.	Os tributos e a relación xurídica tributaria. Aspectos cuantitativos do feito imponible. Elementos persoais da débeda tributaria. Os procedementos tributarios e os recursos. Infraccións tributarias e delito fiscal.
Tema 2. O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (I)	Natureza e ámbito de aplicación. Feito imponible. Exencións. Elementos patrimoniais afectos. Presuncións e operacións vinculadas. O suxeito pasivo
Tema 3.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (II)	Aspectos vinculados á súa condición de tributo cedido. Imputación temporal de ingresos e gastos. Período impositivo. Deveño



Tema 4. O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (III)	A determinación da base imponible en estimación directa. Rendementos do traballo persoal. Rendementos do capital mobiliario. Rendementos do capital inmobiliario.
Tema 5.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IV)	Rendementos de actividades económicas en Estimación Directa. Aplicación do imposto sobre sociedades. Rendementos de actividades económicas en estimación obxectiva
Tema 6.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (V)	Ganancias e perdas patrimoniais. Concepto. Regras xerais. Regras especiais. Ganancias non xustificadas
Tema 7.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (VI)	Esquema xeral de liquidación. Integración e compensación de rendas. Determinación da base imponible. Determinación da base liquidable
Tema 8.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (VII)	Adecuación do imposto ás circunstancias persoais e familiares. Determinación da cota íntegra. Límite conxunto co imposto sobre o patrimonio
Tema 9.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (VIII)	Deducións na cota íntegra estatal. Deducións da cota íntegra autonómica. Cota líquida e cota líquida diferencial
Tema 10.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (IX)	Unidade familiar. Tipoloxía. Tributación conxunta.
Tema 11.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (X)	Obrigación de declarar. Autoliquidación. Borrador Pago. Devolución
Tema 12.- O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas (XI)	Obrigacións formais. Infraccións e sancións. Pagos a conta
Tema 13.- O Imposto sobre Sociedades (I)	Natureza e obxecto. Feito imponible. Exencións. Suxeito pasivo. Territorialidad. Imputación temporal de ingresos y gastos. Período impositivo. Debeño
Tema 14.- O Imposto sobre Sociedades (II)	A base imponible. A compensación de perdas. Valoración de ingresos e gastos. Operacións vinculadas. Gastos. Requisitos. Reglas de valoración. Doble imposición económica y jurídica
Tema 15.- O Imposto sobre Sociedades (III)	Compensación de perdas. Tipos de gravame. Cota íntegra. Deducións. Disposicións xerais Régime Común Régimes específicos
Tema 16.- O Imposto sobre Sociedades (IV)	Fórmulas de colaboración empresarial. Institucións de investimento colectivo. Régime de consolidación fiscal. Operacións de reestruturación empresarial.
Tema 17.- O Imposto sobre Sociedades (V)	Minería e hidrocarburos. Empresas de reducida dimensión. Contratos de arrendamento financeiro. Entidades de tenencia de valores. Transparencia fiscal internacional.



Tema 18.- O Imposto sobre Sociedades (VI).	Retencións e pagos a conta. Xestión do imposto. Obrigacións formais.
Tema 19.- O Imposto sobre o Valor Engadido (I).	Natureza e ámbito de aplicación. Feitos impositivos. Exencións. Lugar de realización do feito impositivo. O devengo Base impositiva.
Tema 20.- O Imposto sobre o Valor Engadido (II).	Suxeitos pasivos. Tipos impositivos. Deducións e devolucións. Xestión do imposto. Réximes especiais. Efectos económicos do Imposto sobre o Valor Engadido.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	B1	17	17	34
Seminario	B1 B2 C1 C2	4	6	10
Solución de problemas	B1 B2 C3	25	25	50
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C5 C6 C7 C8	2	12	14
Actividades iniciais	B1	2	0	2
Traballos tutelados	B1 B2 C1 C2	2	30	32
Atención personalizada		8	0	8

\*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Haberá un total de 17 horas. Darase as explicacións conceptuais necesarias para a comprensión da materia e unha orientación sobre as fontes bibliográficas que poden facilitar a comprensión. Estas sesións terán un carácter teórico.
Seminario	Podrán realizarse seminarios cunha duración ata dúas horas. Utilizaranse para profundar en ámbitos da materia, previamente impartida nas sesións maxistras, que requiran especial atención. Poderase acompañar dunha lectura e comprensión previa por parte do alumno dun texto adecuado a tal fin
Solución de problemas	As 25 horas destinadas á solución de problemas terán como obxectivo coñecer o esquema liquidatorio dos os diferentes impostos, así como resolver os supostos que se expoñan en relación a cada un deles.
Proba mixta	Será a proba máis relevantes desde o punto de vista da avaliación de alumno. Terá unha duración de ata dúas horas. A través de preguntas teóricas e de supostos prácticos preténdese valorar os coñecementos adquiridos en relación coas materias desenvolvidas previamente.
Actividades iniciais	Cunha duración de dúas horas, preténdese introducir os conceptos básicos que constitúen o contido esencial do Tema 1 do programa.
Traballos tutelados	Probas complementarias a efectos da avaliación. Preténdese conseguir unha aplicación conceptual a un tema específico elixido polo alumno e orientado polo profesor.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición



Sesión maxistral Traballos tutelados	<p>A atención personalizada consistirá, basicamente, en tutorías onde o profesor atenderá as cuestións que expoñan persoalmente os alumnos por mor das explicacións dadas durante as sesións maxistrals e aquelas outras que poidan xurdir no desenvolvemento dos traballos tutelados. As tutorías fixaranse antes do inicio do período docente.</p> <p>Ademais, a dirección de correo electrónico do profesor estará a disposición dos alumnos para que estes poidan concertar unha atención personalizada fora dos horarios das tutorías, así como expor anticipadamente cuestións que poidan resolverse con posterioridade.</p> <p>Para o alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, acordarase ao inicio un calendario específico de titorías compatible coa súa dedicación</p>
-----------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 C4 C5 C6 C7 C8	É a proba relevante a efectos da avaliación dos coñecementos adquiridos polos alumnos. Terá unha duración máxima de 3 horas. Y que puede consistir nunhas preguntas teóricas de resposta curta (máximo 15 liñas) ou varios supostos prácticos. A súa superación (obter o mínimo requerido) será imprescindible para aprobar a materia. Terá lugar, unha vez finalizado o período docente, na data oficial que se fixe.	70
Traballos tutelados	B1 B2 C1 C2	Tratase de probas de carácter teórico - práctico (supostos) a contestar de forma escrita e preguntas orales na clase polo tanto a participación na aula e obxeto de avaliación. Se farán durante o cuatrimestre de docencia. Para sumar a nota da avaliación continua é obrigatoria a asistencia a clase cun máximo aceptado de seis faltas.	30

Observacións avaliación
<p>Como se recolle na táboa anterior a calificación componse de dúas partes a avaliación da proba mixta ou obxetiva (70%) e na que o alumnado deberá alcanzar o nota mínima que a continuación se indica; e a proba teórico práctica ou traballos tutelados (30%).</p> <p>Será necesaria unha calificación mínima de 3,5 puntos sobre 10 no examen final (proba mixta) para ser sumada xunto ca nota da avaliación continuada. Ademais requirese unha calificación mínima de 2,5 sobre 10 en cada parte do examen correspondinte as distintas figuras tributarias obxeto de explicación no curso.</p> <p>Calificación de non presentado, se otorgara a aquel alumnado que non se presente tanto a proba mixta como a parta de avaliación teórico - práctica (traballos tutelados). Así pois quen se presente só a proba de avaliación continuada (30% da nota), será calificado ca nota obtida nesta parte. La calificación dos alumnos/as que opten pola convocatoria adiantada será únicamente a que obteñan en dita proba.</p> <p>Condições da realización dos exámenes. Durante a realización dos exámenes non se pode tener acceso a ningún dispositivo que permita a comunicación co exterior. O alumno poderá utilizar unha calculadora científica non gráfica e non programable. No admite un examen escrito a lápiz. Os alumnos deberán identificarse co DNI ou equivalente para a realización da proba mixta.</p> <p>Na segunda oportunidade a calificación se corresponderá co resultado alcanzado no examen feito a tal efecto. No obstante, aqueles alumnos que queiran que nesta calificación se conserve o resultado da avaliación continua correspondinte a primeira oportunidade deberán indicalo no examen de forma expresa. El resultado da avaliación continua e do examen celebrado a efectos da segunda oportunidade tera a mesma ponderación que a da primeira oportunidade.</p> <p>No caso de plaxio ou copia por parte do alumnado, esta será excluído de forma inmediata da proba, e le será eliminada toda a puntuación obtida na convocatoria ou oportunidade na que cometeu a incidencia. En caso de ter puntuación na parte práctica da materia esta le será anulada.</p> <p>No caso do alumno con recoñecemento da dedicación a tempo parcial e dispensa académica da exención de asistencia, además das datas aprobadas pola Xunta de Facultade no que compete a proba obxetiva, para as restantes probas acordarase o inicio do curso un calendario específico de datas compatible ca súa dedicación.</p>





## Fontes de información

<b>Bibliografía básica</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Albi, Emilio, Paredes, Raquel y Rodríguez, José Antonio (2022). Sistema fiscal español I. Ariel Editorial</li><li>- Albi, Emilio, Paredes, Raquel y Rodríguez, José Antonio (2022). Sistema fiscal español I. Ariel Editorial</li></ul>
<b>Bibliografía complementaria</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Alonso Alonso, Roberto (2022). Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas e Impuesto sobre el Patrimonio. Centro de Estudios Financieros</li><li>- Varios autores (2023). Todo Fiscal. Editorial Ciss</li><li>- Varios autores (2023). Memento Práctico IRPF. Francis Lefebvre</li><li>- Varios autores (2023). Memento Práctico. Fiscal. 2021. Francis Lefebvre</li></ul>

## Recomendacións

### Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade Financeira I/611G02013

Contabilidade Financeira II/611G02018

Facenda Pública. Sistema Fiscal/611G02026

### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Contabilidade das Operacións Societarias/611G02027

### Materias que continúan o temario

Facenda Pública. Fiscalidade empresarial Avanzada/611G02040

### Observacións

(\*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías